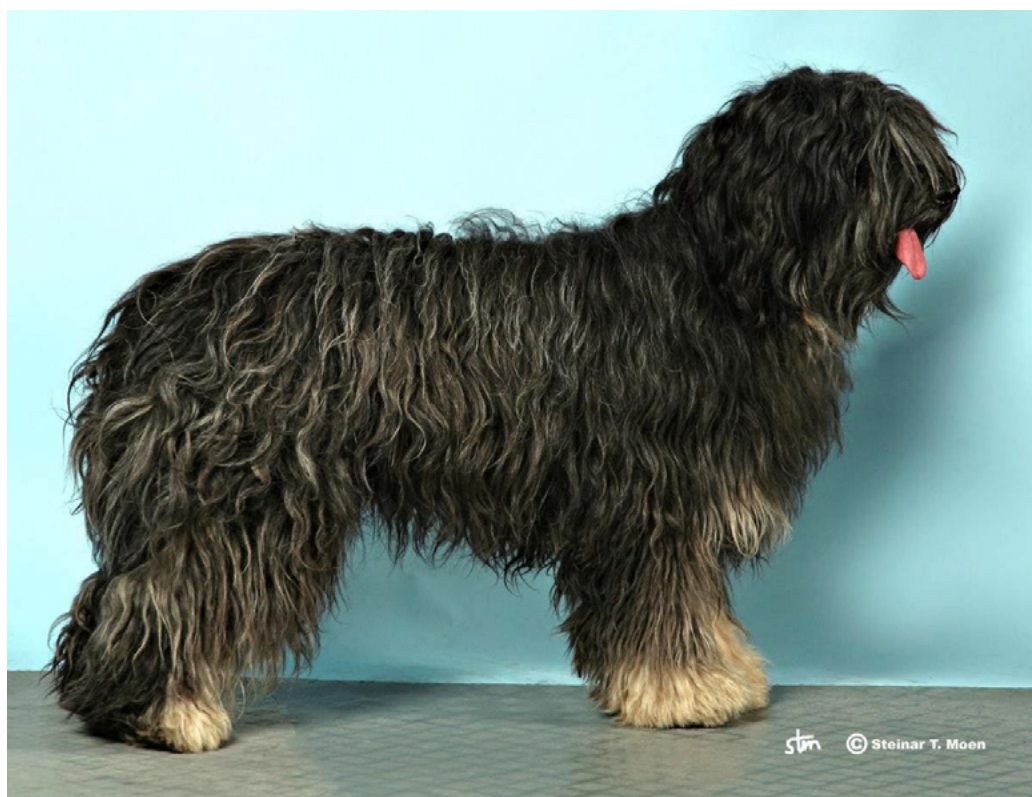

CÃO DA SERRA DE AIRES

KOMPENDIUM FRAMSTÄLLT INFÖR SGVK's DOMARKONFERENS 2023

**Sammanställt av Svenska Serra de Aires Klubben 2021
Uppdaterat av SGVK 2023**

Svenska Serra de Aires Klubben

Historisk bakgrund

Rasen kommer från Portugal, närmare bestämt från distriktet Alentejo, vilket sträcker sig från strax öster om Lissabon mot den spanska gränsen och söder ut ner mot Algarve. Man brukar hävda att rasen uppstod när en viss greve Castro Guimãres i början av 1900-talet lät importera briarder och parade dem med lokala vallhundar.

Andra hävdar att rasen i sitt ursprung har nära släktskap med andra vallhundsraser i området på och omkring Iberiska halvön, som t.ex. berger des pyrénées och gos d'atura catalá. Rasen används fortfarande som vall- och vakthund i Alentejo.

Under de sista decennierna av 1900-talet, har rasen fått mycket uppmärksamhet i hemlandet även som sällskapshund. Rasens aplika uppträdande och utseende gör att den i sitt hemland kallas för "aphunden".

Cão da serra de aires importerades till Sverige första gången 1995. Hittills har det registrerats 60 st i Sverige och 8 kullar har fötts fram 2023. Av dessa 60 var 6 st importerade från Portugal och 4 st från Finland. Vi vet också att ytterligare en hane importerades från Finland men blev aldrig omregistrerad i Sverige. Oktober 2021 har vi max 11 levande serror registrerade i Sverige. Några serror har blivit drygt 14 år gamla.

I övriga världen finns den sparsamt spridd. Numerärt störst är den i hemlandet Portugal tätt följd av Finland. Den förekommer även i Spanien, Tyskland, Frankrike, Belgien, Nederländerna, Tjeckien, England, Norge, Danmark, USA, Kanada med flera länder.

FCI-nummer 93

FCI-standard på engelska
publicerad 2009-03-30

FCI-standard fastställd av
FCI General Committee 2008-11-04

Översättning fastställd av SKKs Standardkommitté
2010-03-23

Ursprungsland/hemland

Portugal

Användningsområde

Vallhund

FCI-Klassifikation

Grupp 1, sektion 1

Bakgrund/ändamål

Cão da serra de aires används i Alentejo för att valla och vaka över hjordar med all slags tamboskap (får, getter, nötboskap, hästar och grisar). Den är anspråkslös, robust och perfekt anpassad till områdets temperaturväxlingar.

Rasen besitter stor uthållighet för att valla boskap på Aletejos slätter.

Helhetsintryck

Cão da serra de aires skall vara medelstor och vara måttligt lång. Den skall vara påfallande robust och lugn. Rasen skall vara extremt vig och snabb och röra sig med långt och lätt steg. Pälsen skall vara lång och ha getlik struktur, underull saknas. Rasens aplika uppträdande och utseende gör att den i sitt hemland kallas "aphunden".

Viktiga måttförhållanden

Kroppslängden skall överstiga mankhöjden med ungefär 10 %.

Bröstdjupet skall understiga 50 % av mankhöjden.

Nospartiets längd skall motsvara 2/3 av skallens längd.

Nospartiets bredd skall vara något mindre än dess längd.

Kommentar helhetsintryck

Ingen klippning eller effilering är önskvärd. Underull saknas.

Uppförande/Karaktär

Rasen är synnerligen intelligent och mycket livlig. Den är mycket trogen herden och hjorden och kan ibland vara något avvaktande mot främlingar och den är vaksam på natten.

Idag är den också en utmärkt sällskaps-, sport- och vakthund. Den är känd för sin skicklighet att hålla boskap på dess betesmarker och också för att söka upp bortsprungna djur. Rasen är alltid vaksam och varnar framgångsrikt för rovdjur.

Den är mycket arbetsvillig och trofast sin herde. Arbetet utförs med glädje.

Huvud

Huvudet skall vara måttligt stort, kraftigt, brett och varken långt eller massivt.

Skallparti

Skalle: Skallpartiet skall vara närmast kvadratisk, det vill säga något längre än brett.

Skallens och nospartiets övre plan skall divergera. Skallen skall vara välvd från alla håll, dock något mer i sidorna. Ögonbrynsbågarna skall inte vara framträdande. Pannfåran skall vara markerad och sträcker sig till mitten av pannan. Området mellan öronen skall vara nästan plant och nackknölen skall vara synlig.

Stop: Stopet skall vara väl markerat.

Ansikte

Nostryffel: Nostryffeln skall vara väl markerad. Den skall vara aningen upphöjd över nosryggen och ha vida näsborrar. Till formen skall nostryffeln vara rundad och avslutningen skall vara nästan vertikalt avhuggen. Svart nostryffel föredras men leverfärgad får förekomma hos hundar med gul eller leverbrun päls. Nostryffeln skall alltid vara mörkare än pälsfärgen.

Nosparti: Nospartiet skall vara kort och motsvara två tredjedelar av skallens längd. Det skall vara så gott som cylinderformat. Dess bredd skall stå i proportion till dess längd och form. Nosryggen skall vara rak eller lätt konkav.

Läppar: Läpparna skall vara åtliggande, inte överhängande. De skall vara tunna, fasta och nästan raka. Läppkanterna skall ha samma färg som nostryffeln.

Kommentar uppförande/karaktär:

Serran skall enligt standarden vara avvaktande mot främlingar. Dock skall det efter första kontakten inte vara någon svårighet att handskas med den. Man bör ha en viss tolerans med unga individer.

Kommentar skalle:

Pannfåran skall vara markerad.

Kommentar nos:

Nostryffeln skall vara väl markerad. Nospartiet skall motsvara två tredjedelar av skallens längd.

Käkar/Tänder: Käkarna skall vara normalt utvecklade och sluta i ett jämnt saxbett. Tänderna skall vara fulltaliga, vita och starka. Tångbett accepteras.

Ögon: Ögonen skall vara medelstora och rundade. De skall helst vara mörka men får vara hasselnöts- eller bärnstensfärgade hos hundar med brun eller gul pälsfärg. Ögonen skall vara ansatta på en rak linje, liksom ögonkanterna, och inte vara framträdande. Ögonkanterna skall vara svarta eller i enlighet med nostryffeln färg, dock alltid mörkare än pälsfärgen. Uttrycket skall vara livligt, intelligent, men mildt.

Öron: Öronen skall vara högt ansatta. De skall bäras hängande och inte vikta. Öronlappen skall vara triangelformad, medellång, tunn och slät. Den skall vara lika lång som den är bred (ca 10 cm).

Hals

Halsen skall vara harmoniskt ansatt. Den skall vara måttligt lång, rak med svag resning. Den skall vara måttligt tjock och ha starka muskler. Hakpåse skall inte finnas.

Kropp

Överlinje: Rygglinjen skall vara rak eller endast lätt sluttande.

Manke: Manken skall vara stark och harmoniskt ansatt i hals och rygg.

Rygg: Ryggen skall vara rak eller lätt sluttande och lång. Den skall vara muskulös och nästan två gånger så lång som länden.

Ländparti: Läندن skall vara kort och välvd från sidan sett. Den skall vara bred och rundad framifrån sett. Den skall vara mycket muskulös och väl ansatt i rygg och kors.

Kors: Korset skall vara något markerat och lätt sluttande. Det skall vara medellångt och medelbrett med stark muskulatur.

Bröstkorg: Bröstkorgen skall nå ner till armbågarna. Den skall vara måttligt bred och djup. Bröstkorgen skall ha lätt välvda renben och ha oval form. Revbenen skall vara väl utvecklade bakåt. Förbröstatet skall vara uttalat, brett och rymligt.

Underlinje och buk: Buklinjen och flankerna skall vara lätt uppdragna.

Kommentar öron:

Viktigt att observera hur öronen bärs vid lystring.

Kommentar rygg/länd:

Kroppslängden skall komma ur bröstcorgen och länden skall vara kort.

Svans

Svansen skall vara högt ansatt och spetsig. Den skall vara avsmalnande och nå till hasen. Svansen skall vara försedd med lång och riklig päls. I vila hänger svansen ner mellan bakbenen med spetsen något böjd eller ringlad.

I rörelse bärs svansen i rygglinjens förlängning eller aningen böjd över rygglinjen, men aldrig ringlad över ryggen.

Extremiteter

Framställ

Helhet: Frambenen skall vara kraftiga, parallella sett framifrån och från sidan. De skall inte vara för trångt ställda. Avståndet från manken till armbågen skall något understiga avståndet från armbågen till marken.

Skulderblad: Skulderbladen skall vara medellånga och slutta 45 grader. Skuldrorna skall vara väl musklade. Vinkeln mellan skulderblad och överarm skall vara 90 grader.

Överarm: Överarmarna skall vara starka, medellånga och väl musklade. De skall luta 45 grader.

Armbåge: Armbågarna skall vara parallella och ligga nära bröstkorgen. Vinkeln mellan överarm och strålben skall vara 135 grader.

Underarm: Frambenen skall vara långa, vertikala och väl musklade med medelkraftig benstomme.

Handlov: Handlovarna skall vara torra. De skall inte vara framträdande.

Mellanhand: Mellanhänderna skall vara medellånga och medelkraftiga. De skall varken vara alltför sluttande eller helt uppräta.

Framtassar: Framtassarna skall vara rundade (inte platta). Tårna skall vara långa och slutna med påtaglig välvning. Klorna skall vara kraftiga. De skall vara svarta eller mörkare än pälsfärgen. Trampdynorna skall vara tjocka och motståndskraftiga.

Kommentar framställ:

Den engelska standarden säger: "Strong, upright when seen from the front and side and well set apart..." Översättningen borde bli: "Frambenen skall vara kraftiga, parallella sett framifrån och raka från sidan. Parallellitet ses bara framifrån, inte från sidan.

Kommentar framtassar:

Framtassarna skall inte vara utåtvridna.

Bakställ

Helhet: Bakbenen skall vara starka och måttligt brett ställda. De skall vara parallella bakifrån sett. Bakstället skall ge ett fulländat intryck av kraft och smidighet.

Lår: Låren skall vara medellånga och måttligt breda samt muskulösa. Vinkeln mellan höft och lårben skall vara ungefär 105 grader.

Knäled: De kraftiga vinkeln mellan lårben och underben (knäleden) skall vara ungefär 130 grader. Sedda bakifrån skall knälederna vara rakt riktade, varken utåt- eller inåtvridna.

Underben: Underbenen skall vara starka, lätt sluttande, långa och muskulösa.

Has: Hasorna skall vara måttligt breda, starka och torra. De skall vara lågt ansatta. Vinkeln mellan underben och mellanfot skall vara ungefär 120 grader.

Mellanfot: Mellanfötterna skall vara medellånga och måttligt kraftiga, men starka. De skall varken vara sluttande eller lodräta. Enkla eller dubbla sporrar är tillåtna.

Baktassar: Baktassarna skall vara rundade (inte platta). Tårna skall vara långa och slutna med påtaglig välvning. Klorna skall vara kraftiga. De skall vara svarta eller mörkare än pälsfärgen. Trampdynorna skall vara tjocka och motståndskraftiga.

Rörelser

Rörelserna skall vara lätta och samlade med god steglängd. Trav är den vanligaste gångarten. När arbetet kräver galopp är denna energisk.

Bakställ

Kommentar has:

Det förekommer högt ansatta hasor och kohasighet.

Hud:

Huden skall vara tjock, smidig och inte alltför åtliggande. De inre och yttre slemhinnorna skall helst vara pigmenterade.

Päls

Pälsstruktur: Pälsen skall vara lång och mycket lång på huvudet, bålen och extremiteterna. Den skall vara rak eller endast en aning vågig, vara medelgrov och helst ha samma struktur som hos gethår. Pälsen skall bilda skägg, mustasch och ögonbryn, dock skall ögonen alltid synas. Pälsen skall vara mycket tät och jämnt fördelad på kroppen - även mellan tårna. Hårstråna skall vara medeltjocka. Pälsen saknar helt underull.

Färg: Pälsfärgerna skall vara gul, brun, grå, fawn eller varggrå med skiftningar i ljusa-, medel- och mörka nyanser samt svart; med mer eller mindre förekomst av tanteckning dock aldrig med vita fläckar, med undantag för en liten vit fläck i bringan.

Storlek/Vikt**Mankhöjd:**

Hanhund: 45-55 cm

Tik: 42-52 cm

Vikt:

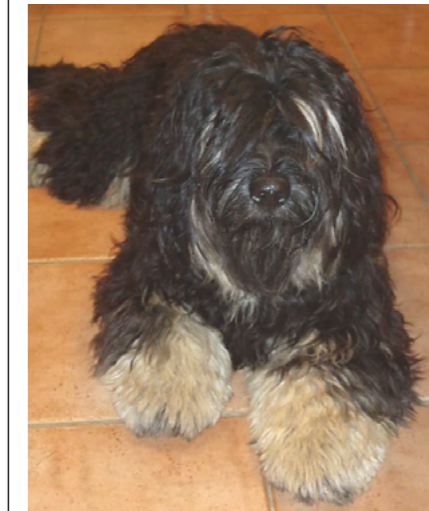
Hanhund och tik 17-27 kg

Pälsen skall vara lång.

Kommentar färger:

Pälsfärgerna svart, brun och grå skall alltid vara tantecknade. Ren tanteckning är önskvärd.

GODKÄNDA FÄRGER PÅ CÃO DA SERRA DE AIRES

Brun med tanteckning

Svart med tanteckning

Varggrå

Fawn

Kommentar färg:

För närvarande förekommer inte grå och gul i Sverige. I den gamla rasstandarden och i den nya portugisiska står det: "Med mer eller mindre förekomst av tantecken, med eller utan blandning av vita hårstrån – dock aldrig med vita fläckar, med undantag för en lite vit fläck på bringan".

Då det är vanligt på framförallt de svarta och de bruna med inblandning av vita hårstrån och då detta är fullt tillåtet anser vi det vara viktigt att detta påpekas i rasstandarden.

Fel:

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande och dess förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

Allvarliga fel:

- Nervöst eller obalanserat temperament.
- Dåligt markerat stop.
- Spetsigt nosparti.
- Läppar som är för utvecklade eller hängande.
- Tänder som inte är korrekt ansatta; avsaknad av två premolarer (P1 beaktas inte).
- Ögon som är för ljusa, små, snedställda eller dåligt rundade.
- Öron som är veckade eller rosenöron.
- Svankrygg eller alltför sluttande rygglinje.
- Kors som är flackt eller för brant.
- Bröstkorg som är grund och har flata revben.
- För smalt förbröst.
- Underlinje som är för tvärt uppdragen.
- Svans som är lågt ansatt; kort eller som i vila bärs ringlad över ryggen.
- Tassar som är snedställda; vita klor.
- Mycket dåligt vinklade bakben; kohasighet.
- Rörelser med otillräcklig steglängd; som inte är lätta; utåtriktade armbågar och för trånga hasor under rörelse.
- Päls som inte är tillräckligt lång eller har tillräckligt hård struktur.
- Otydlig tanteckning; större vit fläck på bringan.

Diskvalificerande fel:

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.
- Allvarliga avvikelser från de viktiga måttförhållandena.
- Smalt och långt huvud.
- Smal, flat eller rund skalle.
- Fullständig avsaknad av pigment på nostryffel, ögonkanter och läppar (albinism).
- Konvex nosrygg.
- Under- eller överbett; avsaknad av mer än två premolarer (P1 beaktas inte).
- Öron som är för lågt eller för brett ansatta; ståndöron eller halvresta öron.
- Kuperad eller medfödd stubbsvans
- Lätt benstomme
- Rörelser som är styltiga; tunga; eller veka; Dåligt koordinerade frambensrörelser.
- Lymfatisk helhet
- Päls som är kort, lockig eller har underull
- Vita tecken på extremiteternas nedre delar; vita fläckar
- Avsaknad av tanteckning hos bruna, grå och svarta vuxna hundar.
- Storlek som över- eller underskrider angivna mankhöjdsnitt

Nota bene

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

RP 10.08.2014